

[Johs. Clausen.]

Adgangen til Erhverv, hvor man har søgt ved Boykotning at ramme næringsdrivende. Jeg kunde i denne Forbindelse spørge: Er det i Overensstemmelse med Grundlovens Bestemmelser om Næringsfrihed? Og jeg spørger videre: Er Socialdemokratiet her i Landet kommet saa vidt, at det kun har Organisationerne for Øje og kræver frit Slag for dem, men ganske glemmer at sikre den enkeltes frie Selvbestemmelsesret, hans Ret til Arbejde og hans Ret til Erhverv? For saa maa jeg sige, at den Form for Frihed, som Partiet her gaar ind for, er af en egen Art, thi det vil sige Frihed for store og stærke Organisationer til direkte eller indirekte at tvinge de mindre Organisationer og de enkelte Personer til at lystre deres Parole.

Mit Parti har aldrig søgt at komme Organisationerne som saadanne til Livs. Vi erkender ubetinget deres Nødvendighed, saaledes som Erhvervsforhold og økonomiske Forhold har udviklet sig her i Landet, og der er ingen Tvivl om, at Arbejderne gennem deres Organisationer har sikret og højet Arbejderstandens Kaar. Men Organisationerne skal ikke have Ret til at gøre alt, hvad de vil, Organisationerne maa ikke tilrane sig Lovsmagt over den enkeltes personlige Frihed; gør de det, saa er det Samfundets Pligt at værne den enkeltes Ret til frit at anvende sine Evner og Kræfter uden Hensyn til, om det passer en Organisation eller ej. Jeg kunde i denne Forbindelse henvide til, at dansk Landbrug jo ogsaa kender en Smule til at organisere sig. Gennem en fri Organisation, antagelig uden Sidestykke i den ganske Verden, har dansk Landbrug opnaaet Fordele og Fremskridt for Erhvervet og for hele Nationen, som aldrig kunde være naaet uden gennem Organisering i et inderligt Samarbejde.

Det er Organisationernes Magtmisbrug, vi vender os imod. Et saadant Misbrug viser et Forhold af nyeste Dato, som jeg skal tillade mig at fremdrage. Det er almindeligt, at København faar sin Mælkeforsyning transporteret daglig rundt omkring fra de sjællandske Mejerier — det gør antagelig alle de store Byer —, og som Forholdene har udviklet sig, sker det væsentligst pr. Bil. Det Mejeri i Frederiksborg Amt, jeg her tænker paa, har siden

1916 leveret en væsentlig Del af sin Mælk til Københavns daglige Forbrug. Virksomheden har gaaet sin Gang gennem Aarene, og uden nogen Rivninger om Arbejdsforholdene. Men først i Oktober Maaned i Fjor blev der fra De samvirkende Fagforbund ved to Underorganisationer fremsat Ønske om en Forhandling med Mejeriets Ledelse om Arbejdsforholdene. Og hvad gik saa Kravene ud paa? De gik ud paa, at Mejeriet skulde garantere 73 Kr. 50 Øre ugentlig til en Del unge Mennesker, som for egen Regning fordeler en Del af den Mælk, der kommer herind daglig, garantere dem en fast Ugeløn paa 73 Kr. 50 Øre, og desuden gik Fagforeningernes Krav ud paa, at den Vognmand, som ude fra Frederiksborg Amt kører Mælken ind til Byen, i det Øjeblik han naaede Bygrænsen, skulde have en helt overflødig Chauffør med paa Ruten, som der ogsaa skulde garanteres 73 Kr. 50 Øre ugentlig.

Der blev intet Forlig paa det Grundlag, Mejeriets Ledelse sagde nej. Fagforeningerne talte om, at saa kunde Mejeriet faa en Frist, og hvis man ikke gik ind paa Kravet, vilde Mejeriet blive blokeret. Endelig hævdede de over for Mejeriets Ledelse, at naar Loven om Erhvervs- og Arbejdsfrihed var ophævet, skulde Mejeriet nok blive tvunget til at gaa ind paa Fagforeningernes Krav.

Jeg sagde, at der findes antagelig mange Tilfælde af lignende Art. Selv om der just ikke i den Grad trues med Blokade og Ophævelsen af Erhvervs- og Arbejdsfrihedsloven som i dette Tilfælde, findes der en Masse af den Slags Konfliktspørgsmaal, som enten er holdt nede, fordi Erhvervs- og Arbejdsfrihedsloven har eksisteret, eller ogsaa er stillet i Bero, indtil denne Lov bliver ophævet. Jeg skal imidlertid som sagt, holde mig til dette enkelte Tilfælde, og jeg kan ikke lade være at drage visse Konsekvenser af et saadant Tilfælde. Jeg forudsætter, at Mejeriet kommer til at bøje sig — Loven bliver jo ophævet, og saa er det givet, at Mejeriet kommer til at bøje sig —, og saa spørger jeg: Hvem kommer da til at bære de forøgede Udgifter ved denne Foranstaltning — det bliver da ogsaa Penge? Denne ganske overflødige Chauffør, som Fagforeningerne kræver skal køre rundt med Vognmanden derudefra paa